

СТАНОВИЩЕ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност "професор", област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4 Ветеринарна медицина, научна специалност „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“, по дисциплината „Патология (Патологична физиология)“, обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр.18/01.03.2024 г., код VM-P-0224-122.

Кандидат за участие в конкурса: Доц. д-р Красимира Иванова Генова, д-м

Изготвил становището: проф. д-р Даринка Неделчева Илиева, д-м, Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт, гр. София, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“, член на научно жури на основание на Заповед № ЗПС-197/15.04.2024 г. на Ректора на ЛТУ, гр. София.

1. Кратки биографични данни за кандидата.

Доцент д-р Красимира Иванова Генова завършва висше образование 1987 г. в Московската ветеринарна академия «К.И.Скрябин» със специалност ветеринарна медицина. През 1994 г. придобива от ВАК научната степен "Кандидат на науките". От 1987 г. до 1999 г. е научен сътрудник III – I степен в НИПВМИИ-София с основна дейност производство на вирусни и бактериални биопрепарати. През 2000-2001 г. е началник на отдела за производство и контрол на ваксини и серуми, като дейността и е свързана с регистрация и изготвяне на досиета на вирусни биопрепарати. От 2001 г. е главен асистент към катедра „Анатомия, физиология и животновъдни науки“, ФВМ, ЛТУ. През 2006 г. след конкурс заема академичната длъжност „доцент“ в същата катедра и става титуляр по задължителните дисциплини „Патологична физиология“ и „Имунология“, През периода 2008-2020 г. доц. Генова е заместник декан по учебната работа към факултета по ветеринарна медицина. От м.03.2020 г. до настоящия момент е декан. Основните и отговорности като декан са свързани с организацията и контрола на цялостната дейност на ФВМ и с преподавателската и дейност. Владее добре руски и английски език, работи със съвременни компютърни програми, което е от съществено значение за успешната и учебно-преподавателска, научноизследователска и експертна дейност.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за ПРАС в ЛТУ;

Доцент Красимира Генова участва в конкурса за „професор“ с пълен комплект документи (24) броя, което беше установено при прегледа им на първото заседание на научното жури на 08.05.2024 г. Документите са подредени и описани много прецизно и прегледно. На хартиен носител са представени 3 екземпляра с документи и материали и 4 идентични копия в електронен вариант на (USB flash drive). Те са подготвени, съгласно изискванията на ПРАС в ЛТУ, област 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионалното направление 6.4 Ветеринарна медицина, както следва:

Показател А; Дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ - 50 точки

Показател В; Монографичен труд -100 точки

Показател Г; Броят на точките по този показател е 417,31, което двукратно надвишава изискващите се 200 точки. Те са получени от статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация - 317,18 т. и от статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в научни токове - 103,3 т.

Показател Д; По този показател броят на точките е 580, което е 5,8 пъти повече от изискващите се 100 точки; от цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни токове - 525 т.; от цитирания в монографии и колективни токове с научно рецензиране - 50 т. и от цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране- 5 т.

Показател Е; Формираните 305 т. трикратно надвишават изискващите се 100 т. по този показател; от ръководство на успешно защитили докторанти - 80 т.; участие като член на колектив в национален научен или образователен проект 9 бр.- 135 т. и от ръководство на национален научен или образователен проект 3 бр.- 90 т.

Кандидът в конкурса за „професор“ доц. д-р Красимира Генова е формирала по групите показатели: А+В+Г+Д+Е общо 1452,31 точки или 2,6 пъти повече от минимално изискваните 550 точки за „професор“, което доказва научната активност на кандидата.

3.Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата.

Красимира Генова е преподавател в катедра „Анатомия, физиология и животновъдни науки“, ФВМ, ЛТУ с научен стаж като доцент над 22 години, титуляр е на задължителните дисциплини „Патология (Патологична физиология)“, „Имунология“, „Молекулярна биология“, „Биохимия“ и на избираемата дисциплина „Работа с лабораторни животни. Организация на експеримента и хуманно отношение към животните“. От представената подробна справка за аудиторната и заетост за 5 годишен период от време от 2018 г. до 2023 г. по цитираните по-горе дисциплини доц. Генова има презентирани на български език общо 1417 часа лекции и 94 часа упражнения с извънаудиторна заетост общо 347 часа. За същия период от време 2018-2023 г. аудиторната заетост на кандидата от курса на английски език е общо 1386 часа лекции и 588 часа упражнения и извънаудиторна заетост 221 часа. Тя е автор на четири учебни програми и на 1 учебна програма в съавторство с колеги от ТрУ-Стара Загора, всички разработени на български и на английски език.

Доцент Генова е научен ръководител на трима докторанти; двама от тях в самостоятелна форма обучение, успешно защитили през 2015 г. и 2017 г. и един докторант в задочна форма на обучение с предстояща публична защита през юни 2024 г.

От подробната справка представена от кандидата за „професор“ е видно, че тя има изнесени по 8 часа лекции на английски език през 2015; 2018 и 2024 г. в 3 чуждестранни университета пред студенти, докторанти, специализанти и преподаватели, както следва; Ветеринарен факултет на Университета в Сассари, Италия; Ветеринарен факултет на Университета в Загреб, Хърватия и UniLaSalle, Rouen, FVM, France;

Доцент Генова като декан на факултета по ветеринарна медицина има участие в различни комисии и работни групи; по учебната дейност и качеството на обучение на студентите по ветеринарна медицина; атестиране на учебната дейност на преподавателите от ФВМ; разглеждане на документи за признаване период на обучение; селекция на документи по програмата Еразъм+; полагане на изпити за докторантски минимума в качеството си на председател; член и екзаминатор за организиране и провеждане на държавни изпити, участие в комисии към ФС, АС и др. По системата на качеството на

обучение тя е завършила курс за одитор по стандарт ISO 9001:2008 и ISO 19011:2011 г. Доц. Генова е член на Съвета по управление на качеството в ЛТУ. За повишаване на квалификацията си е преминала специализиран курс по английски език за усвояване на професионална терминология и има „Свидетелство за чуждоезикова специализация“ от НБУ.

Доц. Красимира Генова е била на краткосрочни специализации в чужбина към Университета по Агрономически науки и ветеринарна медицина, Букурещ, Румъния и Университета на Кордоба, ФВМ, Испания с провеждане на лекции в областта на патологичната физиология през 2023 г.

За продължаващо обучение на ветеринарните специалисти през 2009 г. доц. Генова е ръководила курс „Обучение и повишаване квалификацията на учителите в областта на ветеринарната медицина“. Тя е член на Методичния съвет към Центъра за продължаващо обучение и автор на учебната програма на курса „Защита и хуманно отношение към опитните животни, използвани за образователни или научни цели“; Водещ лектор за обучение на курсисти в групова специализация по „Ветеринарна дерматология на дребни и екзотични животни“. Ръководител и участник в състава на изпитни комисии по обучение на индивидуални задочни специализанти по „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“. Доцент Генова има участие в създаването на учебна лаборатория оборудвана за обслужване на науката и практиката с качествени и конкурентноспособни изследвания.

Оценявам високо учебно-преподавателска дейност на доц. д-р Красимира Генова като титуляр на задължителните дисциплини от учебния план по специалност „Ветеринарна медицина“ с хорариум за „професор“, видно от представените справки от Деканата; ръководството на докторанти; участието и в комисии и работни групи във връзка с учебната дейност и качеството на обучение на студентите по ветеринарна медицина; провеждането на обучителни курсове на специализанти и ветеринарни специалисти, както и голямата и обществена ангажираност като декан на ФВМ, ЛТУ-София.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата.

Кандидатът в конкурса за „професор“ представя пълен списък на научните трудове **63 броя** в т.ч. 25 са публикувани на български език и 38 на английски език, както следва; 1 самостоятелна монография, ISBN: 978-619-7703-61-0, 136 стр., 2024, Интел Ентранс, София; **35** научни статии - 13 публикувани в чуждестранни списания от тях 6 статии - импакт фактор (IF=0,661) посочен за 1 публикация и импакт ранг, индикатор за престиж и оценка на списанията, сумарно (SJR=0,874) получен от 5 журнала и 7 статии отпечатани в чуждестранни списания реферирани извън Web of Science и Scopus; **22** научни статии - 14 отпечатани в български списания, реферирани в световните база данни Web of Science и Scopus и 8 в български списания, реферирани извън Web of Science и Scopus; **28** доклада отпечатани в пълен текст в трудове на международни и национални научни форуми и учебник по патофизиология, представен на рецензенти, /под печат/, който не е включен в материалите по конкурса, но след публикуването му ще се използва като университетски учебник от студентите по ветеринарна медицина. В обобщение кандидата представя **3 броя** самостоятелни научни труда; водещ автор на **13 броя**; **11 броя** с двама съавтори и **36 броя** с трима и повече съавтори. Много добро впечатление прави големия брой научни трудове публикувани в реферирани и нереферирани издания индексирани в световните база данни Web of Science и Scopus. Представени са 15 резюмета и 10 сертификата от

участия в научни форуми, които показват голямата научна активност на кандидата. Научните трудове, които представя доц. Генова в конкурса за „професор“ са след първата и хабилитацията и са извън представените за получаване на ОНС „Доктор“, с които напълно се покриват минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, съгласно ПРАС в ЛТУ.

4.1 Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Доц. Генова е представила справка за участието си в **29 проекта**, както следва; 25 научно-изследователски проекти- ръководител на 5 проекта и член на колектив в 20; 4 образователни проекта; 13 финансирани чрез НИС, ЛТУ; 1 финансиран от ФНИ-МОН и 4 финансирани по програми на Европейския Съюз.

4.2 Характеристика на публикуваните научни резултати.

Постигнатите научни резултати от публикационната дейност на доц. Генова обогатяват и разширяват знанията за значими и проблемни за ветеринарната наука и практика инфекциозни заболявания и неоплазии. Научните резултати са публикувани в журналы реферирани и индексирани в базата данни; *Scopus* (*Macedonian Veterinary Review; Bulgarian Journal of Veterinary Medicine; World rabbit science; Trakia Journal of Sciences*) и *Web of Science* (*Tradition and modernity in Veterinary medicine*; в известни журналы с научно рецензиране-*Experimental Pathology and Parasitology; Journal Laser Health Academy; Veterinary Medicine; International Journal of Current Microbiology Applied Sciences; Genetics and Husbandry* и др.

4.3 Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

Доцент Генова има 28 научни статии публикувани на английски и на български език, от които е получила 61 цитирания, в това число 16 цитирания са от дисертации и трябва да се изключат от справката за МНИ преди тя да се представи в НАЦИД. Значителният брой цитирания доказва, че научните трудове на кандидата са актуални. От представената справка най-цитираните статии са: „*Influence of infectious bursal disease virus strains on the avian immune system*“ - 8 пъти; „*Humoral immune response to different routes of myxomatosis vaccine application*“ - 7 пъти; *Growth and development of skeletal muscle in connection with the expression of the myostatin gene (mstn)* - 6 пъти и др.;

4.4 Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни и приложни)

Обект на научно-изследователската дейност на доц. Генова са патогенетичните механизми на реактивността, резистентността и факторите, които влияят върху имунния и клетъчния отговор при въздействие на различни химични или биологични вещества, както и проблемни за страната инфекциозни заболявания. Научните трудове представени от кандидата в конкурса за „професор“ се базират на съвременни подходи и методи на изследване, което позволява обективна оценка и достоверност на получените резултати, от които произтичат голям брой приноси; 11 оригинални научни приноси от публикации; (26); (28); (5;18;20); (21); (36;52); (48); (9;11;14;15;62); (1;25); (38;50;51;61); (37); (44;45;46;47); 3 научно-приложни приноси - (18); (3;12;55); (30;31) и 5 приложни приноси - (6;42;43); (2;17;19); (41); (7;32;56;57); (34).

Научните приноси са групирани от кандидата в тематични направления, както следва; *Заместители на нутритивни антибиотици в животновъдството* (44; 45; 46; 47; 3; 12; 55; 48); *Органични и неорганични цинкови, желязни и оловни съединения* (11; 15; 9; 14; 62; 41; 27); *Роля на микотоксините в имунната реактивност* (7; 56; 57; 32); *Влияние на пол, порода, сезон и възраст върху имунния статус на птици и животни* (1; 25; 34); *Атопия при кучета* (30; 31); *Клетъчно-преносим тумор на пилета-хепатом, индуциран от миелоцитоматозния щам МС-29* (16; 53); *Канцерогенно влияние на различни токсични вещества* (40;22); *Генетични маркери* (61; 50; 51; 38); *Проблеми в денталната медицина* (37; 54; 58; 59; 60). Бих искала да отбележа, че приемам с положителна оценка всички приноси постигнати в

резултат от научната дейност на кандидата. От споменатите по-горе направления са изведени приноси в областта на имунологията, патофизиологията, биохимията и дерматологичните заболявания при дребни животни, които до голяма степен изграждат доц. Генова като водещ специалист в тези области на ветеринарната наука. Доц. Генова има защитена дисертация и ОНС "Доктор" по „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“. Оценявам високо приноса по написването и публикуването на монографията „Респираторен болестен комплекс при говедата“ по научната специалност, в която тя участва за „професор“, както и приносите изведени от публикации на проблемни инфекциозни заболявания диагностицирани в страната, както следва;

В направление „**Инфекциозна патология при преживни животни**“.

- В монографичния труд на кандидата са представени епидемиологията, клиниката и профилактиката на BRDC (Респираторния болестен комплекс при говедата), многофакторен и полиетиологичен проблем наблюдаван при телета и млади говеда, изискващ внимание и координация на световно ниво поради големите икономически загуби за говедовъдството. Анализирани са рисковите фактори и някои основни етиологични патогени широко разпространени в Европа, които провокират BRDC. Разгледани са механизмите на развитие и взаимодействие между етиологичните агенти-говежди респираторен синцитиален вирус-BRSV; говежди параинфлуенца вирус-3-BPIV-3; патогена *Mannheimia haemolytica* и др., както и превенцията и контрола на BRDC (64).

- Установена е интерферон-индуциращата активност на български ваксинален щам на BRSV и е доказана липсата на характерната за човешкия РСВ алергична реакция при повторно инжектиране на животни (26).

- Доказан е по-силен Т-клетъчен имуен отговор при агнета, аплицирани трахеално с ваксинален щам на BRSV в сравнение с подкожната ваксинация (28).

В направление „**Инфекциозна патология при свине**“

- Оценена е ефективността на ваксинацията срещу ензоотична пневмония при свинете в промишлени свинеферми и е проследена динамиката на антителата през различните технологични периоди (2; 17; 19).

- Анализирани са степента и тежестта на патоморфологичните лезии в белите дробове на прасета, естествено заразени с *Mycoplasma hyopneumoniae*. Доказано е, че белодробните лезии са с умерена тежест при 52% от случаите, а в 30% органът е тежко засегнат (4).

- Идентифицирани са бактериалните патогени и е определено тяхното значение в респираторния болестен комплекс при свинете. На тази основа са набелязани ефективни и адекватни мерки за контрол (6; 42; 43).

В направление „**Инфекциозна патология при зайци**“

- Направен е анализ на необходимостта от ваксинация и е проследена динамиката на серологичния отговор след различен начин на приложение на жива атенуирана ваксина срещу миксоматоза при зайците. Приложен е начин на аплициране в зависимост от породата (5; 18; 20).

- Доказана е безвредността на атенуиран ваксинален вирусен щам на миксоматозата чрез изследване влиянието му върху сперматогенезата на зайци (№21).

- Проследени са макроскопските и патохистологичните промени по кожата и във вътрешните органи след експериментално индуцирана инфекция с теренен изолат на вируса на миксоматозата по зайци (8).

В направление „**Приложение на методи за диагностика на вирусни заболявания**;

- Разработени са специфични и чувствителни тестове за експресна диагностика на вирусните заболявания - парвовируса по кучета и хеморагична болест по зайци (36; 52).

5. Оценка на личния принос на кандидата.

Убедена съм в личния принос на кандидата за „професор“ от научната, учебно-преподавателската и обществената дейност, приложени са доказателства, както следва;

Участие в научни журита във ВУЗ и научни организации;

2 участия в НЖ за получаване на НС „Доктор на науките“, ВМФ, ТрУ-Ст.Загора;
11 участия в НЖ за придобиване на ОНС „Доктор“ в т.ч.8 участия, ФВМ, ЛТУ; 2 участия в НЖ ИЕМПАМ-БАН и 1 участие в НЖ, ВМФ, ТрУ-Ст.Загора; 12 участия в НЖ за заемане на академична длъжност „професор“, „доцент“ и „главен асистент“ като в 8 НЖ доц. Генова е била председател, ФВМ, ЛТУ-София.

Участие в ръководство на научни форуми;

2008-2014 г. и 2016 г. доц. Генова е член на организационния комитет на научната конференция с международно участие „Традиции и съвременност във ветеринарната медицина“ и участник в редакционния съвет на Сборника с доклади от конференцията; 2018-2024 г. тя е член на организационния комитет, председател на програмния комитет на научния форум провеждан в страната.

Участие в III Национална студентска научна конференция „Управление и устойчиво използване на биологичните ресурси“, Юндола, 2011.

Участие в Младежка научна конференция „Младите изследователи и съвременните научни предизвикателства“, 2014.

Участие в изготвяне на рецензии на научни проекти /НП/ -3 бр и др;

НП №1 04/17 ТрУ; НП №12/2015 ТрУ; НП по договор №109/2008 г., НИС-ЛТУ; Рецензия на дипломна работа , УДГС “Петрохан“.

Участие в ред. колегии на научни списания;

Scientific journal of the Faculty of Veterinary Medicine, UF, Sofia, главен редактор; Int. Journal of Zoology and Animal Biology; Ветеринарна практика; Ветеринарна сбирка.

Участия в изготвяне на рецензии на научни статии, учебници и др.

International Journal of Zoology and Animal Biology, ISSN:2639-216X;
Tradition and modernity in veterinary medicine, ISSN: 2534-9333 e-ISSN 2534-9341;
Животновъдни науки ISSN: 0514-7441 (Print); ISSN 2534-9856 (On-line);
Bulgarian J.of Agricultural Science ISSN 1310-0351 (Print); ISSN 2534-983X (On-line);
Proceedings of the Bulg.Academy of Sciences, ISSN: 1310–1331 (Print), 2367–5535 (Online)
Рецензия на учебник по химия за студенти по вет. медицина, В. Лачкова и Й. Иванов

Членство в научни и съсловни организации и др.

Член на Съюза на учените в България. член на Експертна комисията при БАБХ за признаване на професионалната квалификация „Ветеринарен лекар“, член на Съюза на ветеринарните лекари в България, член на Българския ветеринарен съюз, член на European biosafety association; Sigma Xi; Нещатен сътрудник към Асоциацията “Критерии” по проекти за помощ на деца в неравностойно социално положение.

Участие в Акредитационни процедури по научни специалности, ФВМ, ЛТУ;

Зам. председател на комисията за изготвяне на самооценяващи доклади за ОНС“ Доктор“, по научните специалности „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“; “Физиология на животните; “Хирургия, рентгенология и физиотерапия“, „Морфология“; „Паразитология и инназионни болести на животните и човека“.

6. Бележки и препоръки.

Монографията е публикувана на български език, за да придобие по-голяма популярност препоръчвам на автора да добави резюме на английски език.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Кандидатът в конкурса напълно отговаря на критериите за присъждане на академичната длъжност „професор“, съгласно ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАС в ЛТУ. Давам висока положителна оценка на учебно-преподавателската дейност, защитената монография по специалността на обявения конкурс, както и на публикационната активност на кандидата с приноси, които са с доказан фундаментален и научно-приложен характер, признати в страната и в чужбина чрез цитиранията; IF и SJR на журналите. Предлагам на почитаемото Научно жури да гласува решение академичната длъжност „професор“ да бъде заета от доцент д-р Красимира Иванова Генова, д-р, област 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4 Ветеринарна медицина, научна специалност „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“.

22.05.2024 г.
гр. София

Изготвил становището:

/проф. д-р Даринка Илиева, д-р/

